

UKŁAD HANDLOWY (Modus Vivendi)

pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki Północnej z dnia 10 lutego 1925 roku.

(Ratyfikowany zgodnie z ustawą z dnia 15 lipca 1925 r. — Dz. U. R. P. № 86 poz. 587).

Przekład.

Waszyngton, 10 lutego 1925 r.

Panie,

Mam zaszczyt złożyć następujące oświadczenie, dotyczące rozumienia przeze mnie ugody osiągniętej drogą prowadzonych ostatnio rozmów w Waszyngtonie ze strony Rządu Rzeczypospolitej Polskiej i ze

Washington February 10, 1925.

Sir:

I have the honor to make the following statement of my understanding of the agreement reached through recent conversations held at Washington on behalf of the Government of the Republic of

strony Rządu Stanów Zjednoczonych w sprawie traktowania, które Polska ma przyznać handlowi Stanów Zjednoczonych i które Stany Zjednoczone mają przyznać handlowi Polski, aż do czasu zawarcia pełnego traktatu o przyjaźni, handlu i uprawnieniach konsularnych, któremu Rządy obydwóch Państw poświęcają baczność i na korzyść którego oba Rządy już się opowiedziały nieoficjalnie.

Te rozmowy wykazały wzajemną zgodę istniejącą między obydwoma Rządami, a polegającą na tem, iż w kwestjach dotyczących przywozu i wywozu oraz innych cel i podatków obciążających handel, a także w kwestjach tranzytu, magazynowania towarów i innych ułatwień, oraz traktowania próbek komiwojażerów, Polską udzieli Stanom Zjednoczonym, ich terytorjom i posiadłościom, a Stany Zjednoczone udzielą Polsce traktowania na podstawie bezwarunkowego największego uprzywilejowania, i że w sprawach pozwolenia lub zakazu przywozu i wywozu, Polska i Stany Zjednoczone wzajemnie, o ile w jakimkolwiek czasie taki system miałby być stosowany, przyznają handlowi Strony przeciwnej traktowanie tak przychylnie w kwestjach udogodnień, szacowania i ilości, jak traktowanie, które może być przyznane handlowi każdego innego kraju.

Rozumie się, że:

Na przywóz, lub rozporządzenie w Stanach Zjednoczonych na ich terytorjach lub posiadłościach, jakimkolwiek artykułami—produktami czy wyrobami przemysłowymi z Polski, nie będą nakładane żadne inne lub wyższe cła jak te, które są lub mają być opłacane za podobne artykuły—produkty czy wyroby przemysłowe jakiegokolwiek innego kraju.

Na przywóz do Polski lub rozporządzenie w Polsce jakimkolwiek artykułami—produktami czy wyrobami przemysłowymi ze Stanów Zjednoczonych, ich terytorjów lub posiadłości nie będą nakładane żadne wyższe lub inne cła, jak te, które są lub będą opłacane za podobne artykuły—produkty, lub wyroby przemysłowe jakiegokolwiek innego kraju.

Podobnież w Stanach Zjednoczonych, ich terytorjach i posiadłościach, albo w Polsce nie będą nakładane żadne wyższe lub inne cła na wywóz jakiegokolwiek artykułów z jednego z tych krajów do drugiego, lub do terytorjów czy posiadłości drugiego, niż cła, które są opłacane za wywóz podobnych artykułów do jakiegokolwiek innego kraju.

Każde ustępstwo odnoszące się do jakiegokolwiek cła, podatku czy przepisu handlowego przyznane obecnie lub w przyszłości przez Stany Zjednoczone lub przez Polskę drogą ustawy, obwieszczenia, dekretu lub traktatu handlowego czy porozumienia jakimkolwiek obcemu państwu zostaje natychmiast zastosowane bez specjalnego żądania i bez kompensaty do wzajemnych stosunków handlowych między Polską a Stanami Zjednoczonymi, ich terytorjami i posiadłościami.

Zastrzega się, że Uгода niniejsza nie odnosi się do:

1) Traktowania, jakie Stany Zjednoczone przyznają teraz lub w przyszłości handlowi z Kubą lub jakimkolwiek terytorjami czy posiadłościami Stanów

Poland and the Government of the United States with reference to the treatment which Poland shall accord to the commerce of the United State and which the United States shall accord to the commerce of Poland pending the negotiation of a comprehensive treaty of friendship, commerce and consular rights to which the Governments of both countries have given careful attention and in favor of which both Governments have informally expressed themselves.

These conversations have disclosed a mutual understanding between the two Governments which is that, in respect to import, export and other duties and charges affecting commerce, as well as in respect to transit, warehousing and other facilities and the treatment of commercial travelers' samples Poland will accord to the United States, its territories and possessions, and the United States will accord to Poland unconditional most-favored-nation treatment; and that in the matter of licensing or prohibitions of imports or exports, Poland, and the United States, respectively, so far as they at any time maintain such a system, will accord to the commerce of the other treatment as favorable, with respect to commodities, valuations and quantities, as may be accorded to the commerce of any other country.

It is understood that:

No higher or other duties shall be imposed on the importation into or disposition in the United States, its territories or possessions, of any articles the produce or manufacture of Poland than are or shall be payable on like articles the produce or manufacture of any foreign country;

No higher or other duties shall be imposed on the importation into or disposition in Poland of any articles the produce or manufacture of the United States, its territories or possessions, than are or shall be payable on like articles the produce or manufacture of any foreign country;

Similarly, no higher or other duties shall be imposed in the United States, its territories or possessions, or in Poland on the exportation of any articles to the other or to any territory or possession of the other, than are payable on the exportation of like articles to any foreign country;

Every concession with respect to any duty, charge or regulation affecting commerce now accorded or that may hereafter be accorded by the United States or by Poland, by law, proclamation, decree or commercial treaty or agreement, to any foreign country will become immediately applicable without request and without compensation to the commerce of Poland and of the United States and its territories and possessions, respectively.

Provided that this understanding does not relate to

1) The treatment which the United States accords or may hereafter accord to the commerce of Cuba or any of the territories or possessions of the

Zjednoczonych albo Zony Kanału Panamskiego, oraz do traktowania, jakie jest obecnie, lub może być w przyszłości przyznane handlowi Stanów Zjednoczonych z jednym z ich terytoriów lub posiadłości, albo handlowi prowadzonemu między ich poszczególnymi terytoriami lub posiadłościami;

2) Traktowania, jakie przyzna Polska dla ułatwienia ściśle pogranicznego, handlu, produktem strefy nie przekraczającej 15 kilometrów w głąb poza jej granicami, oraz produktem pochodzącym z niemieckiej części Górnego Śląska, przy ustroju istniejącym obecnie;

3) Zakazów, lub ograniczeń o charakterze sanitarnym lub wydanych dla ochrony życia ludzkiego, zwierzęcego lub roślinnego, lub też przepisów o ścisłym wykonaniu ustaw policyjnych lub podatkowych.

Rząd Polski, który jest uprawniony do prowadzenia spraw zagranicznych w. m. Gdańska według art. 104 Traktatu Wersalskiego i art. 2 i 6 Traktatu, podpisanego w Paryżu 9 listopada 1920 r. między Polską a Wolnym Miastem, oświadcza, że Wolne Miasto staje się Stroną układającą się w niniejszym porozumieniu, i że bierze na siebie zobowiązania i nabywa prawa, ustalone w tem porozumieniu.

Deklaracja powyższa nie odnosi się do tych postanowień ugody niniejszej, które są przyjęte przez Rzeczpospolitą Polską w stosunku do w. m. Gdańska na podstawie praw nabytych na podstawie traktatów.

Umowa niniejsza winna wejść w życie z dniem podpisania, i, o ile nie będzie rozwiązana za wzajemnym porozumieniem, ma trwać w mocy aż do dni trzydziestu po wypowiedzeniu jej przez którąkolwiek ze Stron; jednak, o ileby która ze Stron nie mogła w przyszłości, na skutek stanowiska swych ciał ustawodawczych, wykonać warunków niniejszej umowy, zobowiązania przez nią przyjęte tem samem upadają.

Rozumie się, że niniejsza umowa podlega ratyfikacji Sejmu Polskiego.

Będę rad mieć Pańskie potwierdzenie zawartego w ten sposób porozumienia.

Zechce Pan przyjąć ponownie zapewnienie mego najwyższego poważania.

Jaśnie Wielmożny (—) *Wróblewski m. p.*
Charles E. Hughes,
Sekretarz Stanu.

DEPARTMENT STANU

Waszyngton, 10 lutego 1925 r.

Panie,

Mam zaszczyt złożyć następujące oświadczenie, dotyczące rozumienia przeze mnie ugody osiągniętej drogą prowadzonych ostatnio rozmów w Waszyngtonie ze strony Rządu Rzeczypospolitej Polskiej i ze strony Rządu Stanów Zjednoczonych w sprawie traktowania, które Polska ma przyznać handlowi Stanów Zjednoczonych i które Stany Zjednoczone mają przyznać handlowi Polski, aż do czasu zawarcia pełnego traktatu o przyjaźni, handlu i uprawnieniach konsularnych, któremu Rządy obydwóch Państw poświę-

United States or the Panama Canal Zone, or the treatment which is or may hereafter be accorded to the commerce of the United States with any of its territories or possessions or to the commerce of its territories or possessions with one another.

2) The treatment which Poland may accord, in order to facilitate strictly border traffic, to the products of a zone not exceeding fifteen kilometers in width beyond its frontiers or to the products of the German portions of Upper Silesia under the régime at present existing.

3) Prohibitions or restrictions of a sanitary character or designed to protect human, animal or plant life or regulations for the enforcement of police or revenue laws.

The Polish Government, which is entrusted with the conduct of the foreign affairs of the Free City of Danzig under Article 104 of the Treaty of Versailles and Articles 2 and 6 of the Treaty signed in Paris on November 9, 1920, between Poland and the Free City, declares that the Free City becomes a contracting party to this agreement and assumes the obligations and acquires the rights laid down therein. The above declaration does not relate to those stipulations of this agreement which are accepted by the Republic of Poland with regard to the Free City of Danzig on the basis of rights acquired by treaties.

The present arrangement shall become operative on the day of signature and, unless sooner terminated by mutual agreement, shall continue in force until thirty days after notice of its termination shall have been given by either party; but should either party be prevented by future action of its legislature from carrying out the terms of this arrangement, the obligations thereof shall thereupon lapse.

It is understood that this agreement is subject to ratification by the Polish Diet.

I shall be glad to have your confirmation of the accord thus reached.

Accept, Sir, the renewed assurances of my highest consideration.

The Honorable (—) *Wróblewski m. p.*
Charles E. Hughes,
Secretary of State.

DEPARTMENT of STATE

Washington February 10, 1925.

Sir:

I have the honor to make the following statement of my understanding of the agreement reached through recent conversations held at Washington on behalf of the Gouvernement of the United States and the Gouvernement of the Republic of Poland with reference to the treatment which the United States shall accord to the commerce of Poland and which Poland shall accord to the commerce of the United States pending the negotiation of a comprehensive treaty of friendship, commerce and consular rights

cają baczną uwagę i na korzyść którego oba Rządy już się opowiedziały nieoficjalnie.

Te rozmowy wykazały wzajemną zgodę istniejącą między obydwoma Rządami, a polegającą na tem, iż w kwestjach dotyczących przywozu i wywozu oraz innych ceł i podatków obciążających handel, a także w kwestjach tranzytu, magazynowania towarów i innych ułatwień, oraz traktowania próbek komiwojażerów, Polska udzieli Stanom Zjednoczonym, ich terytorjom i posiadłościom, a Stany Zjednoczone udziela Polsce, traktowania na podstawie bezwarunkowego największego uprzywilejowania, i że w sprawach pozwolenia lub zakazu przywozu i wywozu, Polska i Stany Zjednoczone wzajemnie, o ile w jakimkolwiek czasie taki system miałby być stosowany, przyznają handlowi Strony przeciwnej traktowanie tak przychylnie w kwestjach udogodnień, szacowania i ilości, jak traktowanie, które może być przyznane handlowi każdego innego kraju.

Rozumie się, że:

Na przywóz, lub sposób rozporządzenia w Stanach Zjednoczonych na ich terytorjach lub posiadłościach, jakimkolwiek artykułami—produktami czy wyrobami przemysłowymi z Polski, nie będą nakładane żadne inne lub wyższe cła jak te, które są lub mają być opłacane za podobne artykuły — produkty czy wyroby przemysłowe jakiegokolwiek innego kraju.

Na przywóz do Polski lub rozporządzenie w Polsce jakimkolwiek artykułami — produktami czy wyrobami przemysłowymi ze Stanów Zjednoczonych, ich terytorjów lub posiadłości nie będą nakładane żadne wyższe lub inne cła, jak te, które są lub będą opłacane za podobne artykuły—produkty, lub wyroby przemysłowe jakiegokolwiek innego kraju.

Podobnie w Stanach Zjednoczonych, ich terytorjach i posiadłościach, albo w Polsce nie będą nakładane żadne wyższe lub inne cła na wywóz jakiegokolwiek artykułów z jednego z tych krajów do drugiego, lub do terytorjów czy posiadłości drugiego, niż cła, które są opłacane za wywóz podobnych artykułów do jakiegokolwiek innego kraju.

Każde ustępstwo odnoszące się do jakiegokolwiek cła, podatku czy przepisu handlowego przyznane obecnie lub w przyszłości przez Stany Zjednoczone lub przez Polskę drogą ustawy, obwieszczenia, dekretu lub traktatu handlowego czy porozumienia jakimkolwiek obcemu państwu, zostaje natychmiast zastosowane bez specjalnego żądania i bez kompensaty do wzajemnych stosunków handlowych między Polską a Stanami Zjednoczonymi, ich terytorjami i posiadłościami.

Zastrzega się, że Ugoda niniejsza nie odnosi się do:

1) Traktowania, jakie Stany Zjednoczone przyznają teraz lub w przyszłości handlowi z Kubą lub jakimkolwiek terytorjami czy posiadłościami Stanów Zjednoczonych albo Zony Kanału Panamskiego, oraz do traktowania jakie jest obecnie, lub może być w przyszłości przyznane handlowi Stanów Zjednoczonych z jednym z ich terytorjów lub posiadłości, albo handlowi prowadzonemu między ich poszczególnymi terytorjami lub posiadłościami;

to which the Governments of both countries have given careful attention and in favor of which both Governments have informally expressed themselves.

These conversations have disclosed a mutual understanding between the two Governments which is that, in respect to import, export and other duties and charges affecting commerce, as well as in respect to transit, warehousing and other facilities and the treatment of commercial travelers' samples the United States will accord to Poland and Poland will accord to the United States, its territories and possessions, unconditional most-favored-nation treatment; and that in the matter of licensing or prohibitions of imports or exports, the United States and Poland, respectively, so far as they at any time maintain such a system, will accord to the commerce of the other treatment as favorable, with respect to commodities valuations and quantities, as may be accorded to the commerce of any other country.

It is understood that:

No higher or other duties shall be imposed on the importation into or disposition in the United States, its territories or possessions, of any articles the produce or manufacture of Poland than are or shall be payable on like articles the produce or manufacture of any foreign country;

No higher or other duties shall be imposed on the importation into or disposition in Poland of any articles the produce or manufacture of the United States, its territories or possessions, than are or shall be payable on like articles the produce or manufacture of any foreign country;

Similarly, no higher or other duties shall be imposed in the United States, its territories or possessions, or in Poland on the exportation of any articles to the other or to any territory or possession of the other, than are payable on the exportation of like articles to any foreign country;

Every concession with respect to any duty, charge or regulation affecting commerce now accorded or that may hereafter be accorded by the United States or by Poland, by law, proclamation, decree or commercial treaty or agreement, to any foreign country will become immediately applicable without request and without compensation to the commerce of Poland and of the United States and its territories and possessions, respectively;

Provided that this understanding does not relate to

1) The treatment which the United States accords or may hereafter accord to the commerce of Cuba or any of the territories or possessions of the United States or the Panama Canal Zone, or the treatment which is or may hereafter be accorded to the commerce of the United States with any of its territories or possessions or to the commerce of its territories or possessions with one another.

2) Traktowania, jakie przyzna Polska dla ułatwienia ściśle pogranicznego handlu, produktom strefy nie przekraczającej 15 kilometrów w głąb poza jej granicami, oraz produktom pochodzącym z niemieckiej części Górnego Śląska, przy ustroju istniejącym obecnie;

3) Zakazów, lub ograniczeń o charakterze sanitarnym lub wydanych dla ochrony życia ludzkiego, zwierzęcego lub roślinnego, lub też przepisów o ścisłym wykonaniu ustaw policyjnych lub podatkowych.

Rząd Polski, który jest uprawniony do prowadzenia spraw zagranicznych w. m. Gdańska według art. 104 Traktatu Wersalskiego i art. 2 i 6 Traktatu, podpisanego w Paryżu 9 listopada 1920 r. między Polską a Wolnym Miastem, oświadcza, że Wolne Miasto staje się stroną układającą się w niniejszym porozumieniu, i że bierze na siebie zobowiązania i nabywa prawa, ustalone w tem porozumieniu.

Deklaracja powyższa nie odnosi się do tych postanowień ugody niniejszej, które są przyjęte przez Rzeczpospolitą Polską w stosunku do w. m. Gdańska na podstawie praw nabytych na podstawie traktatów.

Umowa niniejsza winna wejść w życie z dniem podpisania, i, o ile nie będzie rozwiązana za wzajemnym porozumieniem, ma trwać w mocy aż do dni trzydziestu po wypowiedzeniu jej przez którąkolwiek ze Stron; jednak, o ileby która ze Stron nie mogła w przyszłości, na skutek stanowiska swych ciał ustawodawczych, wykonać warunków niniejszej umowy, zobowiązania przez nią przyjęte tem samem upadają.

Rozumie się, że niniejsza umowa podlega ratyfikacji Sejmu Polskiego.

Będę rad mieć Pańskie potwierdzenie zawartego w ten sposób porozumienia.

Zechce Pan przyjąć ponownie zapewnienie mego najwyższego poważania.

Dr. Władysław Wróblewski Charles E. Hughes m. p.
Poseł Polski

2) The treatment which Poland may accord in order to facilitate strictly border traffic, to the products of a zone not exceeding fifteen kilometers in width beyond its frontiers or to the products of the German portions of Upper Silesia under the régime at present existing.

3) Prohibitions or restrictions of a sanitary character or designed to protect human, animal or plant life or regulations for the enforcement of police or revenue laws.

The Polish Government, which is entrusted with the conduct of the foreign affairs of the Free City of Danzig under Article 104 of the Treaty of Versailles and Articles 2 and 6 of the Treaty signed in Paris on November 9, 1920, between Poland and the Free City, declares that the Free City becomes a contracting party to this agreement and assumes the obligations and acquires the rights laid down therein. The above declaration does not relate to those stipulations of this agreement which are accepted by the Republic of Poland with regard to the Free City of Danzig on the basis of rights acquired by treaties.

The present arrangement shall become operative on the day of signature and, unless sooner terminated by mutual agreement, shall continue in force until thirty days after notice of its termination shall have been given by either party; but should either party be prevented by future action of its legislature from carrying out the terms of this arrangement, the obligations thereof shall thereupon lapse.

It is understood that this agreement is subject to ratification by the Polish Diet.

I shall be glad to have your confirmation of the accord thus reached.

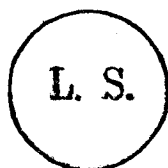
Accept, Sir, the renewed assurances of my highest consideration.

(—) *Charles E. Hughes* m. p. *Dr. Ladislas Wróblewski*
Minister of Poland

Układ powyższy zatwierdzam i ratyfikuję.

Warszawa, dnia 26 sierpnia 1925 roku.

(—) *S. Wojciechowski*

Przez Prezydenta Rzeczypospolitej

Prezes Rady Ministrów:

(—) *W. Grabski*

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *Al. Skrzyński*